

Innhold

Forord	5
Innledning	13
Kapittel 1	
Fagdidaktikk i geografi	15
<i>Rolf Mikkelsen</i>	
Geografifaget	15
Avgrensning av fagdidaktikken	22
Geografididaktikkens områder	25
Fagets legitimering - hvorfor geografi?	28
Skolefagets innhold - fagets hva	31
Geografifagets metoder - fagets hvordan	33
Andre fagdidaktiske refleksjonsområder	36
Geografi fagdidaktikk	37
Referanser	37
Kapittel 2	
Geografi og identitet	40
<i>Steinar Wennevold</i>	
Innledning	40
Geografisk bevissthet	41
Begreper som beskriver de geografiske dimensjonene	42
Er identitet gitt eller skapt?	42
Identitet i læreplanene	43
Stedsidentitet	44
Å være og å tilhøre	44
Howdan skapes, velges, bygges og forandres stedsidentitet?	45
Stedsidentitet som emne i læringsarbeidet i geografi i skolen	46

Eksemplet Drammen og Drammensregionen	49
Betyr en kommunesammenslåing at folk blir frarøvet sin identitet?	52
Vestlandet – finnes det? Og vestlendingen – finnes han og hun?	54
Temaet identitet i læreplanene	56
Begrunnelser for å arbeide med temaet identitet i geografi	57
Hvilke feller kan vi falle i når vi arbeider med geografisk identitet?	61
Avrunding	64
Referanser	67

Kapittel 3

En unik verden – sammenligninger i geografiundervisningen	69
--	----

Hans Petter Andersen

Geografi og internasjonalisert undervisning	69
En kontrastrik verden	71
Noen kritiske refleksjoner	90
Referanser	93

Kapittel 4

Bruk av fortellingen i geografiundervisningen	94
--	----

Per Jarle Sætre

Fortelling som metode	94
Hvor kan en finne fortellingen?	96
Storyline-fortellingen	109
Referanser	115

Kapittel 5

Kart og atlas i geografiundervisningen	116
---	-----

Rolf Mikkelsen

Hvorfor kart og atlas i undervisningen?	117
Hva kjennetegner kart?	119
Når kan og bør kartopplæring skje?	120
En strategi for kartopplæring	122
Bruk av kart og atlas i skolen	128
Papirbaserte kart og atlas eller digitale kart?	136
Referanser	137

Kapittel 6

Vurdering av lærebøker 139

Per Jarle Sætre

Læreboka som læremiddel 140

Reflekterer læreboka læreplanens mål og innhold? 141

Presenterer læreboka ny og aktuell kunnskap? 142

Ser læreboka saker fra forskjellige sider? 143

Legger lærebøkene like mye vekt på menn og kvinner? 144

Har læreboka gode illustrasjoner, og er illustrasjonene benyttet på en meningsfull måte i forhold til teksten? 146

Hvordan er kartbruken i læreboka? 153

Benytter læreboka gode og varierte spørsmål og oppgaver? 155

Har læreboka gode nettsteder? 156

Sluttord 156

Referanser 157

Kapittel 7

Ekskursjoner og feltarbeid i skolen - en spennende læringsarena 160

Olav Fjær

Innledning 160

Geografi og ekskursjon/feltarbeid 161

Læreplaner og studier om ekskursjoner og feltarbeid 163

Ekskursjon og metoder 165

Kommunikasjonsmiddel 171

Hensynet til andre fag - tidspunkt 171

Eksempler på ekskursjoner og feltarbeid 173

Geografiekskursjon, én dag 176

Hvor går utenlandsekskursjonen? 184

Hvite busser, Aktive Fredsreiser og tilsvarende ekskursjoner 185

Oppsummering og avslutning 191

Referanser 194

Kapittel 8

Tren tankene med geografi 198

Ronald Nolet

Metakognitive undervisningsstrategier i geografifaget 198

Avslutning 222

Referanser 222

Kapittel 9

Geografi og miljøkonflikter	224
<i>Per Jarle Sætre</i>	
Registrere barnetråkk	227
Miljøundervisning i Norden	229
Analyse av argumenter som utgangspunkt for rollespill	233
Planprosesser i ei vestlandsbygd	238
Kartanalyse som utgangspunkt for et hendelsesforløp, eksemplet Steinvik	243
Oppsummering	248
Referanser	248

Kapittel 10

Geografi med digital vri	249
<i>Trygve Skavhaug</i>	
Innledning	249
Digitale læringsressurser	250
Medieressurser	251
Spill og prøver	253
Statistiske sammenligninger	255
Digitale kart	257
Satellittbilder og flyfoto	260
Å lage sine egne kart	261
Foto og video	263
Bildefortelling	264
Digital i felten	265
Digitale utfordringer og muligheter	270
Referanser	271

Kapittel 11

GIS og digitale kart i geografiundervisninga	272
<i>Svein Andersland og Sigurd Sandvold</i>	
GIS i skulen – bruk og utfordringar	274
Kartdata og praktisk bruk av GIS	276
Kom i gang	284
Referansar	285

Kapittel 12	
Vurdering i geografi	286
<i>Rolf Mikkelsen</i>	
Innledning	286
Hensikten med vurdering	288
Vurdering i Kunnskapsløftet	289
Taksonomisk belysning	292
Utvikling av tester, prøver og oppgaver	296
Muntlig sluttvurdering med forberedelsestid	301
Eksempler på prøving for vurdering	302
Muntlig prøving	312
Avslutning	313
Referanser	314
Om forfatterne	315
Stikkordregister	317